

زیر آسمان فیروزهای

آنچه در نمایشگاه «سندارت» گذشت

اثر صدا

امیر کریمی

● اگرچه تاریخچه هنر صدا به سال‌ها قبل در اوایل قرن بیستم بازمی‌گردد اما گزارش پیش‌رو با نطری اجمالی به تاریخچه هنر صدا، نگاهی به یکی از نمایشگاه‌های ساند آرت که به تازگی در اصفهان برگزار شده است، دارد. با توجه به خصوصیات هنر صدا، نمایشگاه‌های بسیار کمی می‌توان نام برد که با عنوان یا محتوای هنر صدا در ایران برگزار شده باشد. یکی از این موارد نادر نمایشگاه هنر صدا در «گالری آپادانای اصفهان است که به همت تعدادی از هنرمندان تجسمی و نویسندگان برپا شده، افرادی که تخصص هنری‌شان صدا نیست، نمایشگاهی با نامی متفاوت: «اج»؛ از آثار و سبک و سیاق نمایشگاه اینگونه بر می‌آید که بیش از آنکه هنر صدا به‌عنوان ابزاری برای یک محتوای خاص اراده شده باشد، به‌عنوان تجربه‌ای جدی از فرم هنری شناخته شده، تجربه‌ای متنوع و متفاوت از نظر ساختار و محتوا هم‌چون صدای درون بدن یا دستکاری موسیقی سنتی و پدیدآمدن فرم جدید صدا، «احسان تحویلان» یکی از گردانندگان نمایشگاه «اج» در این‌باره می‌گوید: «سند آرت در ابتدا تنها یک تجربه بود، تجربه فراتر از کارهای معمول و البته شیطنتی هنرمندانه برای همان فرانزها که من نامش را «هنر» گذاشتم.» او اصرار دارد که این یک تجربه است و هنر هم.

مخاطب و گذر

مخاطب رهگذر است. گذر از اثر در حالی که اثر همچنان در جای خود باقی است و مخاطب به سراغ او می‌آید و سعی می‌کند به درون و دنیایش نفوذ کند. در هنر صدا اما اثر است که به سراغ مخاطب می‌آید و در برابر او ظهور می‌کند. سوزگی اثر رنگ می‌یازد و این فضا و مخاطب است که به‌واسطه این «ظهور» یکباره و همه‌جایی (خاصه در مورد هنر صدا) دست به کار روند بازآفرینی دوباره اثر می‌زند. هنر صدا یکنواخت و همجایی، گذر را از مخاطب می‌گیرد. گاه او می‌تشیند یا می‌ایستد. به‌نظر مخاطب در اثر ایستاده و در آن مکث کرده است. اگر صدا بتواند فضا را به چنگ بیاورد، گالری اثر است. ایستادن و مکث در آن، فهم و ساخت اثر است. روند تولید اثر در هنر صدا از این قاعده پیروی می‌کند. صدا تنها به معنای صدا، صدای اکتشاف بدن انسان، صدای زیست محیط و به موسیقی که دیگر موسیقی نیست و از زیبایی‌شناسی کلاسیک تهی است. در نمایشگاه اخیر نیز برخی از آثار نمونه‌ای از اکتشاف صدا در زیست‌بوم یا جست‌وجو در بدن و حالات است.



سندآرت «اج» با ارایه آثار در بازه زمانی مشخص از طریق بلندگو، مخاطب را در مورد خوانش اثر با چالش روبه‌رو می‌کند. مخاطب چشم‌آشنا با آثار تجسمی و گذرکننده در گالری مجبور است زمان انتخلی مولف را برای دریافت اثر ببیند و ناخواسته قواعد اولیه او را برای خوانش مورد تأیید دارد. هر اتفاقی که به نوعی در پرفورمنس یا ویدیوآرت می‌افتد با این تفاوت که در اینجا فضا سرشار از اثر است و مخاطب می‌تواند در اثر گذر کند نه از او. از این‌رو «احسان تحویلان» برای نمایشگاه «اج» لقب «صد اثر» را برگزیده است تا بتواند ماهیت ناتجسمی و بر خلاف آمد عادت آن را برای مخاطب توصیف کند. در آغاز حضور هنر صدا در آمریکا (۱۹۸۳) به کمک آکادمی هارمن) درگیر کردن مخاطب با تولید و خوانش اثر آنچنان که دان گودارد می‌گوید یکی از شاخصه‌های فرم و رسانه جدید بوده است. پرسش اینجاست که ساخت فضا و مکان محوربودن هنر صدا به فهم و ارتباطش با مخاطب کمک می‌کند یا خیر؟ موضوعی که در نمایشگاه «اج» نیز به نوعی مورد پرسش است. «علیرضا ارواحی» یکی دیگر از گردانندگان نمایشگاه می‌گوید: «در نمایشگاه هنر صدا به پرسش گرفتن فرایند تولید اثر و مشارکت با مخاطب در این تولید به مراتب سهم بسیار ناچیزی در برابر پرسش بنیادین نمایشگاه دارد و آن قضایی است که قرار است اثر در آن تولید شود و مورد خوانش قرار گیرد. به این معنا مشارکت مخاطب در فضای به مراتب بزرگ‌تر مورد پرسش قرار می‌گیرد. بیش از آنکه فعل و کنش مخاطب مهم باشد فهم اثر و نگرش‌های خوانش مخاطب مهم است.» به این معنا نقطه‌عطف نمایشگاه به چالش کشیدن پارادایم‌های متداول مخاطب ایرانی است و برای این امر مهم، درگیر کردن مخاطب با فضا الزامی است. با این رویکرد محوریت برپایی چنین نمایشگاهی در ایران بیش از تمنای ذهنی مولف، عکس‌العمل مخاطب در مقابل حمله اثر به گفتمان او برای خوانش آثار است. شاید همین چالش‌ها در اوایل قرن بیستم موجب ساختار شکنی جدی در گفتمان مسلط هنر شد و بنیان‌های هنر کلاسیک و رمانتیک قرن نوزدهمی فرو ریخت، اگرچه در نهایت مکاتب تازموارد (داداییسم، فوتوریسم و...) را نیز بنا به سنت خودشان دولت مستعجل کرد. هنر صدا اولین شاهد این سنت‌شکنی نیست و آخرین هم نخواهد بود اما یکی از صریح‌ترین رسانه‌های هنری برای جامعه شفاهی ماست و شنیدن را الزاری آتی و بی‌واسطه برای مخاطبان کنجگو خود می‌کند.

فرزانه ابراهیم‌زاده: ۱۱هزارو۳۶۳ نسخه کتاب، دوهزارو۷۵ نسخه کتاب، فاصله این دو عدد، ۹هزارو۲۸۸ رقم است. فاصله‌ای که تنها یک معادله ساده ریاضی نیست که حاصل یک تفریق باشد، روایت ۲۵ساله افت تیراز کتاب از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۹۲ یعنی سال گذشته است. در روزهای گذشته خبرگزاری کتاب ایران وابسته به خانه کتاب نتایج یک تحقیق آماری را منتشر کرد که طی یک جدول آمار شمارگان کتاب را از سال ۵۷ تا ۹۲ به‌تفکیک سال بررسی کرده بود. براساس این آمار بالاترین آمار شمارگان کتاب در سال ۵۸ درست کی سال بعد از پیروزی انقلاب به طور متوسط ۱۱هزارو۳۶۳ نسخه کتاب بوده است. درست در مقابل این آمار کمترین میزان تیراز مربوط به آخرین سال یعنی ۹۲ بود که به دوهزارو۷۵ رسید. براساس نتایج تحقیقات و آمارها، شمارگان کتاب از دولت‌پنجم تا دولت‌دهم بـا کاهش روبه‌رو بوده است اما بیشترین متوسط شمارگان کتاب به دولت‌های آیت‌الله هاشمی‌فسنجانی و کمترین شمارگان کتاب به دولت محمود احمدی‌نژاد مربوط می‌شود. در دوره ریاست‌جمهوری اکبر هاشمی‌فسنجانی (دولت‌های پنجم و ششم) یعنی در دوران وزارت فرهنگ و ارشاد سه‌وزیر میانی (سیدمحمد خاتمی، علی‌آزجانی و مصطفی میرسلیم) که سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۵ را دربر می‌گرفت، مجموع متوسط شمارگان کتاب ۴۱هزارو۷۱۶ نسخه بوده است. در دوره ریاست‌جمهوری حجت‌الاسلام سیدمحمد خاتمی (دولت‌های هفتم و هشتم) شامل سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳ متوسط شمارگان کتاب ۳۴هزارو۲۹۴ نسخه بوده است. همچنین در دوره ریاست‌جمهوری محمود احمدی‌نژاد (دولت‌های نهم و دهم) شامل سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ متوسط شمارگان کتاب ۲۶هزارو۷۹۸ نسخه بوده است. در بالاترین سال این آمار یعنی سال ۵۸ که دوران وزارت مرحوم ناصر میناجی‌مقدم در دولت موقت و سرپرستی عباس دوزدوزانی بوده به‌دلیل تشکیل‌نشدن اداره کتاب و جو انقلابی‌ای که وجود داشته است نشر کتاب با سرعت بیشتری اتفاق می‌افتاده است. با این همه نمی‌شود از این نکته چشم‌پوشی کرد که با توجه به رشد ۱۲۰ درصدی جمعیت در ایران چه اتفاقی برای نشر ایران رخ‌داده است که در فاصله ۲۵سال شمارگان کتاب به‌صورت چشمگیری پایین آمده و سهم جمعیت ۷۵میلیونی ایران دوهزارو۷۵نسخه کتاب به طور متوسط شده است.

از ۹۰هزار نسخه تا ۵۰۰ نسخه

با یک نگاه گذرا به شمارگان کتاب در ۹۳ سال شاهد

معاون هنری وزیر ارشاد:

اقتصاد هنر در ایران مغفول مانده است

شرق: «اقتصاد هنر سال‌هاست مغفول مانده است.» این نکته‌ای است که علی مرادخانی معاون هنری وزیر ارشاد روز سه‌شنبه ۱۴مرداد در نشست بررسی اقتصاد هنر در خانه هنرمندان به آن اشاره کرد. مرادخانی در این نشست با بیان اینـ نقطه‌نظر توضیح داد: «ما به‌عنوان کشوری اسلامی که هنر در آن سال‌های سال وجود داشته است در حوزه اقتصاد به کار بیشتری نیاز داریم. در زمینه هنر این نکته قابل توجه است که هنر در کشور ما همواره از زاویه دید حاکمیت دیده شده و برای آنکه رونق پیدا کند همیشه بخش حاکمیتی از آن حمایت کرده است. در واقع همیشه خط مستقیمی میان امکان یعنی پول با ایجاد اثر هنری وجود داشته است»

معاون هنری وزیر ارشاد با اشاره به این نکته که در حاکمیت دو نقش بازدارنده و حمایتی وجود دارد، افزود:



«در بخش نظارت گاه می‌توان مسایلی را اصلاح کرد و حتی گاه نوع نگاهی که در بخش نظارتی وجود دارد می‌تواند مساله فعالیت در زمینه هنر را به اقتصادی پویا تبدیل کند. در زمینه رونق کسب و کار هنر در بخش حاکمیت تلاش می‌کنیم فضایی را ایجاد کنیم که بازار کشش خرید آثار

هنری را داشته باشد. به علاوه تلاش می‌کنیم موضوع اختصاص یک‌درصد بودجه سازمان‌ها به خرید آثار هنری تا سال آینده تصویب شود. به علاوه موضوعاتی مانند افزایش بهره‌مندی آحاد جامعه از هنر، افزایش نقش اقتصادی ملی هنر ما در اقتصاد جهانی هنر، تقویت مشارکت بخش‌های غیردولتی در توسعه اقتصادی از دیگر موضوعاتی است که ما به آن توجه داریم.»

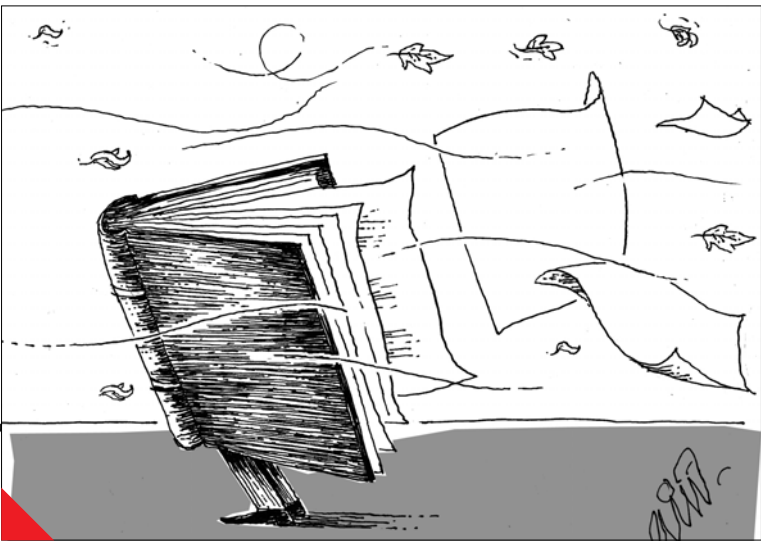
مرادخانی درباره سرمایه‌گذاری در افزایش فضاهای هنری جذب سرمایه‌گذاری خارجی و جلب نظر بانک‌ها برای کارهای هنری را یکی از مسایلی دانست که امکان

«لیلی افشار» در نیاوران می‌نوازد

شرق: رسیال گیتار کلاسیک لیلی افشار ۱۸ و ۱۹مرداد در فرهنگسرای نیاوران برگزار می‌شود. لیلی افشار، نوازنده گیتار و نخستین زنی که در عرصه نوازندگی گیتار کلاسیک دکترای خود را از دانشگاه ایالتی فلوریدا اخذ کرده است، کنسرت خود را در سالن اصلی فرهنگسرای نیاوران برگزار می‌کند و به اجرای آثاری از آهنگسازان معاصر می‌پردازد. او همچنین در این برنامه قطعاتی از تسکوک، بلخ، لئو براور و البیز می‌نوازد و براساس روال کنسرتهاش، قطعاتی از موسیقی محلی مناطق مختلف ایران نیز

روایت ۳۵ساله افت شمارگان کتاب در ایران

جمعیت ۷۵ میلیون، میانگین تیراژ کتاب ۲ هزار نسخه



هنر

توس

میزی

از

۵۰۰

نسخه

تیراژ

کتاب

در

ایران

۹۳

سال

۱۳۵۸

تا

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

سال

۱۳۹۲

می‌زند اما بیشتر از ۷۰۰ نسخه چاپ نمی‌کند؛ آن‌هم به این دلیل که ناشر به‌عنوان سرمایه‌گذار باید به بازگشت سرمایه هم فکر کند. همین‌ها باعث شده تا افت شمارگان کتاب به‌صورت واقعی هم مورد بررسی قرار نگیرد. جلال ذکلی، کارشناس چاپ و نشر دلایل افت تیراژ را متعدد می‌داند و آن را به یک کار پژوهشی مفصل موکول می‌کند. او در گفت‌وگو با «شرق» درباره عوامل مهم این پدیده می‌گوید: نگاه‌های ممیزی متفاوتی که در دوره‌های گذشته به کتاب وجود داشته است، کنترل‌هایی که توسط بخش دولتی اعمال شده، شرایط ناسانمان اقتصادی و سیاست‌های غلط دولتی به افت شمارگان کتاب منجر شده است»

این کارشناس فرهنگی اضافه می‌کند: «این دلایل در سال ۹۱ به لوج خود رسید، فشارهای اقتصادی که تنها بخشی از آن اعمال تحریم‌ها و بالارفتن هزینه‌های کتاب بود، عدم کفایت بخش دولتی در هدایت‌کردن بحران نشر و به‌خصوص کنترل‌نشدن قیمت کاغذ در شمارگان سال ۹۲ تاثیر گذاشته است و این سال به‌عنوان پایین‌ترین سال این آمار است.» ذکایی این نظر را تأیید می‌کند که میزان شمارگان کتاب در ایران به‌صورت واقعی اعلام نمی‌شود: «سببش از ناشران حتی از میزان نسخه کتبی که در شناسنامه کتب‌درج می‌کنند کمتر کتاب را منتشر می‌کنند. به این دلیل که اگر بنویسند ۵۰۰ نسخه، دیگر ارشاد از آنها ۱۰۰ نسخه کتاب نمی‌خرد. هیچ امکانی هم برای نظارت وجود ندارد.» این فعال فرهنگی با مقایسه آمار شمارگان کتاب در سایر کشورها می‌گوید: «آمار چاپ و نشر در سایر کشورها چندین برابر ایران است. چندسال پیش ما در نمایشگاه سن‌پترزبورگ با رییس این نمایشگاه صحبت می‌کردیم و او از میزان پایین آمار شمارگان کتاب ابراز نگرانی می‌کرد. وقتی پرسیدیم متوجه شدیم آن زمان شمارگان ۱۰۰ هزار نسخه بوده است.» به اعتقاد ذکایی، مهم‌ترین راه خروج از این مشکل حرفه‌ای‌شدن صنعت چاپ است. اتفاقی که تا حالا رخ نداده و مهم‌ترین مانع آن نیز دولت است: «دولت حمایت‌های پنهان و آشکار خود را از نشر بردار تا این صنعت به سمت حرفه‌ای‌شدن برود. موضوع معافیت مالیاتی یکی از موانع روبه‌روی ناشران است. در آلمان ناشران مالیات می‌پردازند. آنها معتقدند که هرچند کار فرهنگی می‌کنند اما با نگاه اقتصادی این کار را می‌کنند. اگر کتبی فروش ندارد اصلا چه لزومی به چاپ آن هست؟» حالا باید دید دولت یازدهم که این آمار را منتشر کرده است راهی برای خروج از بحران تیراژ پایین کتاب پیدا خواهد کرد.

در حال حاضر اگر شما به‌عنوان نویسنده‌ای تازه‌کار به برخی ناشران مراجعه کنید، قرارداد کتاب را برای چاپ اول بیشتر از هزارنسخه نمی‌نویسند. اگر هم ناشر در بخش خصوصی روی کتاب نویسنده تازه‌کار سرمایه‌گذاری کند شرط می‌کند که برای چاپ اول هزار نسخه شمارگان

کاهش تصدیگری دولت

در حال حاضر اگر شما به‌عنوان نویسنده‌ای تازه‌کار به برخی ناشران مراجعه کنید، قرارداد کتاب را برای چاپ اول بیشتر از هزارنسخه نمی‌نویسند. اگر هم ناشر در بخش خصوصی روی کتاب نویسنده تازه‌کار سرمایه‌گذاری کند شرط می‌کند که برای چاپ اول هزار نسخه شمارگان

چهار روز

بازی «گلزار» مقابل «آیشواریا» قطعی شد؟

دستمزد ۳میلیاردی برای بازیگر هندی



عوامل اصلی فیلم «سلام بمبئی» از جمله کارگردان، تهیه‌کننده و محمدرضا گلزار با سفر به هند در شهریور سال جاری به‌دنبال نهایی‌کردن قرارداد بازی «آیشواریا رای» هستند

که در صورت انجام، گلزار و این بازیگر مشهور هندی مقابل هم جلو‌دوربین خواهند رفت.

فیلم «سلام بمبئی» داستان یک دانشجوی ایرانی در شهر بمبئی، واقع در هند را روایت می‌کند که عشق او به یک دختر هندی مسیر زندگی‌اش را تغییر می‌دهد. قربان محمدمبور، کارگردانی و حسن دادخواه، تهیه‌کنندگی این اثر را برعهده دارند. دادخواه به ایسنا گفته است که شهریور، ماه به‌همراه قربان محمدمبور و محمدرضا گلزار به هند سفر می‌کنند تا قرارداد بازی آیشواریا رای نهایی شود. او در مورد دیگر جزئیات این سفر اظهار کرد: «از طرف آیشواریا رای و آمینا باچان (مشاور آیشواریا) برای عقد قرارداد کتبی جهت همکاری خانم رای در پروژه سینمایی «سلام بمبئی» به هند دعوت شده‌ایم.» او با بیان اینکه یک بازیگر ایرانی هم در این فیلم حضور خواهد داشت، افزود: «زمانی که بحث مشارکت فرهنگی پیش آمد، شریک هندی ما در این پروژه، پیشنهاد حضور آیشواریا رای را به‌عنوان یک بازیگر بین‌المللی مطرح کرد و گفت که می‌تواند شرایط حضور او را فراهم کند.» اما به دنبال حضور آیشواریا رای در یک فیلم ایرانی، بحث حجاب او مطرح خواهد شد که دادخواه در مورد این مساله گفت: «من برای کشور و فرهنگ خودم خطرمرهایی دارم و همه شروط خود را به آنها گفتم» که پذیرفته شده است. شرط شده است که آیشواریا رای در تمام فیلم با حجاب حضور داشته باشد که او هم قبول کرده است. این بازیگر سرشناس هندی همانند دیگر بازیگران زن ایرانی در فیلم بازی خواهد کرد، به گفته این تهیه‌کننده، ۱۰ درصد فیلم در ایران و باقیی در کشور هند تولید خواهد شد و به همین دلیل تمام هزینه‌های مربوط به ساخت فیلم در هند از سوی شریک هندی پرداخت خواهد شد. او دستمزد حضور آیشواریا رای را نیز از جمله این هزینه‌ها دانست: «تمام هزینه‌هایی که مربوط به هند می‌شود از جمله دستمزد آیشواریا رای که فعلا سه‌میلیارد تومان درخواست کرده و به‌دنبال تخفیف این رقم هستیم، توسط شریک هندی پرداخت خواهد شد»

آموزش فردایم را دگرگون می‌کند...

آراسته

موسسه خیریه حمایت از استعدادهای تحصیلی درخشان

شماره ثبت: ۲۴۳۳۱۴



arasteh-charity.org

تلفن: ۰۲۱-۲۶۸۰۱۰۱۷